

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам,

Професионално направление: 3.2. Психология

Образователна и научна степен
доктор

.....
РЕКТОР:

(проф. дин И. Илчев)

Специалност: Психология

Срок на обучение: 6/8.
(в семестри)

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА ПО КОНСУЛТАТИВНА ПСИХОЛОГИЯ

Утвърден с протокол

Форма на обучение: Редовно,
Задочно, Самост. подготовка

№ 10 от 07.05.2014 г.

на Академическия съвет

АНОТАЦИЯ

Консултативната психология е насочена към оптимизиране на личностното и интерперсонално функциониране по време на жизнения цикъл. Интеграцията на теория, изследвания и практика в тази област е довело до развитието на широк диапазон от дейности, целящи подобряването на психичното здраве и благосъстояние, както и позитивното развитие на индивиди, семейства и групи.

Цели

Предложената програма цели придобиване на основни теоретично-методически знания и практически умения, необходими за извършване на психологически подпомагаща дейност, насочена към подобряване на психичното здраве и оптимизиране на личностното и социално функциониране.

Учебният план отразява съвременните възгледи за психологическото консултиране, както в съдържателен, така и в методически, процесуален и целеви аспект. Представената докторантска програма предлага обучение в рамките на широка концептуална рамка на третиране на психологическото консултиране. Възприето е общоприетото, традиционно разбиране за тази дейност като разгръщаща се в две направления. Едното направление, обозначавано като клиничен модел- визираща дейност на психологическо подпомагане на психично здрави

лица с психологически проблеми с ниско равнище на тежест, което отличава тази дейност от психотерапията. Второто направление, обозначаващо като учебен модел- визираща дейност по обучение на определен тип умения за даден средови контекст.

Докторантската програма е базирана на научно-практическия модел, като на докторантите се предлага уникална възможност както за изследователска и преподавателска, така и за практическа дейност. В тази връзка програмата включва 2 модула. Първият модул, който може да бъде обозначен като „научен“ включва: учебна, научно-изследователска и преподавателска дейност, като той предоставя необходимия брой кредити за успешно приключване на докторантурата. Вторият модул, който може да бъде обозначен като „практически“ е допълнителен, за желаещите да придобият правоспособност за извършване на консултативна дейност в клиничен контекст, според европейските стандарти.

Конкурентоспособност

За разлика от страните в ЕС у нас докторска програма по консултативна психология няма. Съществуващите обучаващи програми по консултативна психология на магистърско равнище и специализации, се реализират предимно в контекста на един от двата модела- клиничния или учебния. Представената докторантска програма предлага обучение и в двете направления, което дава възможност за придобиване на знания и умения в широк спектър от дейности.

Професионални докторати в областта на консултативната психология има в редица европейски и американски университети. Например в това отношение известни са: University of East London, London Metropolitan University, Glasgow Caledonian University. Проучването на докторските програми в европейските университети показва, че акцентът е поставен върху клиничния аспект на консултирането. Предлага се обучение в контекста на различни теоретични ориентации. Всички програми включват практическо обучение. В контекста на европейското образователно пространство предлаганата докторантска програма се отличава с широката си концептуална рамка, в която се третира психологическото консултиране, което дава възможност обучението да бъде провеждано както в клиничен, така и в друг контекст.

Привлекателност на предлаганата програма

Предложената докторантска програма е нова не само за СУ „Св.Климент Охридски“, но и за страната, доколкото за първи път в България се предлага докторат с практическа ориентация. Широката концептуализация на психологическото консултиране като дейност обуславя обучение, удовлетворяващо разностранни интереси в изследователски и практически план.

Сътрудничество

В преподавателския екип участват утвърдени учени преподаватели с научни постижения в тази област. Предвижда се в бъдеще да се привличат и преподаватели от други университети. Ще се работи за издаването на съвместни дипломи с други университети.

Обществена полза

Резултатите от обучението са ориентирани към нарастващите потребности на страната от получаване на психологически компетентна помощ в сферата на: превенция на здравните щети в следствие на употребата на наркотици, трафика на хора, работа със затворнически общности, работа сред етническите малцинства за повишаване на информираността по различни здравни и социални теми, работа с деца в риск и техните семейства. Програма с подобна насоченост като предлаганата може да играе важна роля в преодоляване на културната изостаналост на България спрямо страните в ЕС по отношение изграждането на психологическа култура на обществото.

Общи и специфични компетентности на завършилите програмата

Докторантската програма предлага широк обхват на теоретични ориентации, изследователски интереси и практически опит. Очакван резултат е придобиването на :

1. Знания и умения в областта на психологическите изследователски методи, включително количествения и качествения метод
2. Способност за разбиране, развитие и прилагане на модела на психологическо проучване и изследване, което дава възможност да се достигне до ново знание за същността на човешките преживявания и взаимоотношения.
3. Способност за подлагане на критична преценка на теории, практики и изследвания, които конституират консултативната психология.
4. Придобиване на набор от умения които могат да се трансферират в различен контекст, което повишава професионалната конкурентно-способност.

Практическият модул дава възможност за придобиване на :

5. Компетентност в прилагането на различни консултативни практики, формулиране и водене на случай, анализ на резултата.

Модели на дисертационни разработки в тази област

Изследователската дейност в контекста на докторската програма трябва да е насочена към оптимизиране на съществуващите консултативни практики. В тази област могат да се подготвят два типа дисертации:

1. Когато източник на данните не е самия консултативен процес, но резултатите от изследването имат импликации за консултативната дейност
2. Когато източник на данните е самия консултативен процес.

Докторската програма е разработена за удовлетворяване на различни обществени потребности, както чрез интеграцията на теория и практика, така и чрез личностното и професионално израстване на обучаващите се . Тя съчетава в единство енергичния и интелектуален подход към предизвикателствата на съвременния живот.

А. УЧЕБЕН ПРОЦЕС

Курс	Хорариум	Форма на оценка	
		И	ЕСТК
Задължителни дисциплини			
Курс по „Консултативна психология“ с полагане на докторантски минимум	60+0+30	И	10
Семинар по “Консултативна психология”	0+30+0	И	5
Изследователска методология в контекста на психологическото консултиране	30+0+30	И	
Чужд език (<i>не се прилага за докторанти на самостоятелна подготовка</i>)	30	И	5
Избираеми дисциплини			
1. Консултативни умения и интервюиране 2. Арттехниките в консултативната психологическа практика 3. Комуникативна култура	30+0+30		5
3. Психологическа помощ за деца и юноши 4. Теория и практика на социално-психологическия тренинг на обучители 5. Проективни методи	30+0+30	И	5
Лятна школа	30		5

Докторантите могат да избират от всички докторантски курсове, които се предлагат в Специалност Психология в СУ, във Философски факултет, в другите факултети на СУ, както и от други университети в България и в други стани на Европейското образователно и научно пространство.

Б. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Работа по дисертацията		ЕСТК
Написване на обособена част от дисертационния труд (за всеки 20-25 стр. от по 1800 знака.)		5-15
Подготвителни и съпътстващи дейности (проучване и реферирание на литература, емпирични изследвания) по дисертацията		10-30
Вътрешно обсъждане на дисертацията		20
Научноизследователска дейност		
Участие в изследователски проект (за всяка една година)		5-15
Работа по спечелен след конкурс индивидуален научен проект (за всяка една година)		10-30
Публикации (статии, студии) в български издания		5-15
Публикации (статии, студии) в чужди издания		10-20
Доклади на български научни конференции		5-10
Доклади на международни научни конференции		10-15
Участие в катедрени комисии и др. административна работа; осъществяване на преводи, библиографии, рецензии и др.; научно отличие, награда, стипендия, спечелена след конкурс.		5-10
Участие в педагогическа дейност		
Водене на семинарни занятия и тюторство (до 30 часа аудиторна натовареност)		5-15
Оценяване/ръководство на курсови работи		5-10
Изготвяне на една рецензия на дипломна работа		2,5

Допълнителен модул: Практика

Този модул е предназначен за желаещите да придобият специализирани умения за консултиране, както и правоспособност за извършване на консултативна дейност в клиничен контекст според европейските стандарти.

Предвижда се провеждането на практическо обучение, наблюдения и стажове в лечебни заведения и консултативни кабинети; участия в семинари.

Одобрен с решение на Катедра по Социална, трудова и педагогическа психология с протокол № 6 от 26.03.2014

Утвърден с решение на Факултетния съвет с протокол № 8 от 08.04.2014 г.

За целия срок на обучение: Брой ECTS - кредити: 180 кредита.